

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Antonína Koukala v právní věci **žalobkyně B. K., proti žalované České správě sociálního zabezpečení, se sídlem Křížová 25, Praha 5**, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 27. 4. 2001, č. j. 14/326/01/MA, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6 Cad 7/2003, o návrhu na vyloučení soudkyně z projednávání a rozhodnutí této věci,

t a k t o :

Soudkyně Městského soudu v Praze JUDr. Karla Cháberová **není vyloučena** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6 Cad 7/2003.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně vznesla námitku podjatosti předsedkyně senátu JUDr. Karly Cháberové ve svém podání ze dne 2. 11. 2003

Tuto námitku odůvodnila tak, že paní předsedkyně senátu měla kauzu správní žaloby žalobkyně proti žalované České správě sociálního zabezpečení o přezkoumání rozhodnutí ze dne 27. 4. 2001, č. j. 14/326/01/MA, již jednou projednávat. Dne 15. 7. 2002 jí žalobkyně zaslala žádost o předběžné opatření a její povinností bylo do 7 dnů rozhodnout. Do dne podání námitky podjatosti nebylo o této žádosti rozhodnuto. Paní JUDr. Cháberová reagovala až po téměř 7 měsících, ale žádost o předběžné opatření zcela ignorovala, čímž umožnila, aby ČSSZ dál činila neoprávněně srážky z důchodu žalobkyně. Důchod jako takový žalobkyni vyplácen není, mino výplatní termín jí je zasílána pouze složenka s názvem doplatek důchodu. Tím jsou porušována její základní lidská práva, a to dle čl. 30 odst. 1 Listiny (žalobkyně Listinu výslovně neuvádí) na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří a při nezpůsobilosti k práci, jakož i při ztrátě živitele, a právo na spravedlivý proces, kdy paní JUDr. Cháberová není zárukou tohoto práva. Dle čl. 95 odst. 1 Ústavy České republiky je soudce při rozhodování vázán zákonem.

Dále žalobkyně uvádí, že dopisem ze dne 8. 10. 2002 upozornila JUDr. Alenu Hockou, soudkyni Krajského soudu v Plzni, že se dva soudy, Krajský soud v Plzni a Městský soud v Praze, současně zabývají touž věcí. Tuto kolizi soudy vyřešily tak, že žalobkyně JUDr. Cháberová se dopustila nezákonné činnosti a JUDr. Hocká vzala případ žalobkyně jako „melouch“. Spisová agenda důchodového sporu žalobkyně dosahuje hmotnosti cca 10 kg

a protože jsou základní lidská práva žalobkyně nepromlčitelná a nezczizitelná, stále věří, že se domůže svých práv i náhrady vzniklých škod.

Na závěr žalobkyně žádá o odročení jednání nařízeného na 6. 11. 2003 u Městského soudu v Praze na neurčito, a to do doby, než kontrolní orgány Ministerstva spravedlnosti posoudí pochybení všech zúčastněných pracovníků justice a v této věci rozhodnou, a připomíná, že námitku podjatosti by mohla uvést až při zahájení jednání dne 6. 11. 2003 ústně do protokolu.

Ve svém vyjádření k podané námitce podjatosti soudkyně JUDr. Karla Cháberová uvedla, že nemá žádný poměr k projednávané věci ani k účastníkům řízení, a že se nepodílela na projednávání a rozhodování věci u správního orgánu. Ve věci podané žaloby byla členkou senátu, který usnesením ze dne 7. 2. 2003, č. j. 38 Ca 363/2001 věc postoupil Krajskému soudu v Plzni.

Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.), jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům, je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

V projednávané věci Nejvyšší správní soud nezjistil žádný z důvodů podjatosti, jak jsou vymezeny v ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. Pokud žalobkyně zpochybňuje nepodjatost a nezávislost soudkyně z důvodu jejího postupu v řízení o projednávané věci, jak je popsáno shora, nejde o tvrzení způsobilé vyvolat důvod pochybovat o nepodjatosti této soudkyně. Nutno vycházet z toho, že podle platné právní úpravy důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci, a to ani v případě, že by tento postup nebyl správný.

Sama soudkyně se vyjádřila tak, že žádný poměr k věci, resp. k účastníkům řízení nemá. K uvedenému nutno podotknout, že poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci, tedy zejména v případech, kdy mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Soudcův poměr k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen především příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem (ať již zjevně přátelským či nepřátelským), může jít též o vztah ekonomické závislosti. V daném případě však žádná z těchto skutečností nebyla zjištěna a žalobkyní ani tvrzena; naopak, v odpovědi na poučení Městského soudu v Praze dle § 15a o. s. ř., ze dne 26. 9. 2001, žalobkyně uvedla, že JUDr. Karlu Cháberovou osobně nezná a nejsou jí známy skutečnosti, které by zakládaly pochybnosti o její nepodjatosti. Jiný důvod podjatosti soudkyně JUDr. Karly Cháberové žalobkyní vznesen nebyl.

Podjatost soudce zasahuje do principu nezávislosti soudce, neboť nestrannost soudce tento princip předpokládá. Samotný pojem soudce totiž s sebou nese atribut nezaujatosti a nestrannosti a bez toho, že by se nepředpokládal, nebylo by důvodu ani pro konstituování soudní moci jako jednoho z pilířů demokratické společnosti. Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (článek 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je

zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána soudu příslušnému a přikázána soudu, resp. soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě. Žalobkyní tvrzené důvody, jak byly uvedeny, nejsou tohoto charakteru, naopak jsou vyloučeny přímo ze zákona, a pochybnost o nepodjatosti soudkyně JUDr. Karly Cháberové, jež má rozhodovat v dané věci, nelze dovodit ani z vyjádření této soudkyně; o její podjatosti pak nesvědčí ani jiná skutečnost obsažená ve spise. Názor žalobkyně nemá oporu v ústavně zakotvených principech dělby moci, jak bylo označeno shora. Pro úsudek podjatosti soudkyně a nemožnosti rozhodnout v důsledku toho nestranně a nezávisle není dostačující toliko obecné či subjektivní přesvědčení žalobkyně.

Ze všech těchto důvodů pak Nejvyšší správní soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. ledna 2004

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu